

Prof em ir Hubert-Jan Henket architect den Eikenhorst Hal 13B 5296PZ Esch hubert-jan@henket.nl

2 December 2020.

Geachte politieke Partijen van Boxtel,

Graag vraag ik Uw aandacht voor het volgende.

WINDTURBINES IN HET GROENE WOUD?

In September van dit jaar heeft de voormalige gemeenteraad van Boxtel de Visie over Zon- en Windenergie aangenomen. Hierin is de grondslag gelegd voor het realiseren van een cluster mega windturbines van 180-250meter hoog aan de noordkant van Boxtel, in en om het Wilhelminapark. Deze turbines zullen het onvervangbaar kleinschalig cultuurlandschap in de omgeving totaal transformeren door hun buitenproportionele maat en hun storende invloed. Als bewoner van de buurtschap Hal in Esch/Boxtel roep ik U, als nieuwgekozen raadsleden, op deze visie niet te realiseren.

PLANVORMING WINDENERGIE.

Naast de recente besluitvorming in Boxtel, dreigt de gemeenteraad van Sint-Michielsgestel eenzelfde besluit te nemen. Bovendien wordt er door Boxtel samenwerking gezocht met de gemeente Vught om zich aan te sluiten bij dit initiatief. Vught pakt de visievorming begin 2021 op.

Deze ontwikkeling is zeer alarmerend omdat deze besluiten worden genomen zonder participatie van de bevolking of tenminste van de bewoners in het betreffende gebied en zonder deugdelijke ruimtelijke beoordeling.

Maar erger nog, deze besluiten druisen in tegen de duidelijke uitspraak van de Provincie zoals verwoord in de Regionale Energie Strategie voor Noord Oost Brabant (RES.NOB): " IN BIJZONDERE LANDSCHAPPEN ZOALS...HET GROENE WOUD... EN DE BEEKDALEN IS WINDENERGIE UITGESLOTEN."

Wat is er aan de hand?

KLIMAATCRISIS.

Er zijn nauwelijks nog burgers te vinden die twijfelen aan twee belangrijke oorzaken van de opwarming van de aarde, d.w.z. de overmatige uitstoot van

CO2 en van stikstof. Koppel dat aan een steeds toenemende vraag naar elektriciteit en het is duidelijk dat drastische actie nodig is op nationaal en regionaal niveau. In het Akkoord van Parijs is internationaal vastgelegd dat de wereld in 2050 energie neutraal moet zijn.

Omdat voor sommige politieke partijen in ons land dit niet snel genoeg gaat, heeft bv de (voormalige) gemeenteraad van Boxtel ervoor gekozen deze datum te vervroegen naar 2030. Dit noble streven heeft een aantal grote risico's, zoals het nemen van lokaal overhaaste beslissingen, met als gevolg willekeur en onomkeerbare processen.

De Rijksadviseur voor het Landschap Berno Strootman waarschuwt dan ook in de Volkskrant van 24-11-2020, dat als we niet oppassen "...Nederland hierdoor verandert in een grote hagelslag. Ik houd mijn hart vast" zegt hij. Zijn pleidooi is om voor alles onze pijlen te richten op energiebesparing en geothermische warmte opwekking. "Alle energie die je daarmee spaart hoef je niet *in* het landschap op te wekken.

DE REGIONALE ENERGIE STRATEGIE (RES).

Nu is de opgave ook niet gering. In ons kleine land, waar de ruimte schaars is en veel mensen samenleven is het een complexe zaak om alle belangen op het gebied van onder andere de energietransitie, landbouw, volkshuisvesting, natuur, recreatie en cultureel erfgoed met elkaar in evenwicht te brengen.

Door het Rijk is hiervoor een eerste aanzet gegeven met de Nationale Omgevingsvisie (Novi). En meer in het bijzonder is de energietransitie geregeld in 30 regio's, waarin gemeenten, provincies en waterschappen zijn verenigd die ieder een integrale Regionale Energie Strategie (RES)ontwikkelen. De RES Noord Oost Brabant (RES-NOB), waar Boxtel, Gestel en Vught in participeren, is in definitief concept gereed. Deze RES zou moeten bijdragen aan "*draagvlak en acceptatie*" en beoogt een "*zorgvuldige ruimtelijke inpassing*" door middel van een "*regionale aanpak*".

DE PLANNEN VAN BOXTEL EN GESTEL.

Alhoewel meerdere locaties technisch geschikt zijn, heeft Boxtel besloten om alleen de locatie Wihelminapark verder te onderzoeken als mogelijkheid voor windenergie. Het plan bevindt zich in een vroeg stadium.

Een windmolenpark moet uit een cluster van minimaal 3 tot 5 windturbines bestaan met een tiphoogte van 180 tot 250 meter. De exacte lokaties van de turbines in en om Wilhelminapark zijn nog niet bekend, ze volgen uit nader onderzoek. Ook de locaties van de noodzakelijke gebouwen en de wegen, die nodig zijn voor onderhoud, zijn nog niet vastgesteld.

Zeker is in ieder geval wel dat het plaatsen van windturbines van deze afmetingen voor de grondeigenaar en voor de gemeente een jaarlijks terugkerende financieel lucratieve aangelegenheid is.

STRIJDIGHEID MET DE REGIONALE ENERGIE STRATEGIE N.O. BRABANT.

Om te voorkomen dat de energietransitie “niet als pindakaas over Nederland wordt uitgesmeerd” (Rijksadviseur voor de fysieke leefomgeving Daan Zandbelt), gaat de RES-NOB uit van 5 zorgvuldig geselecteerde grote clusters voor de hele regio en juist niet van allerlei lokale kleine clustertjes.

In de geproduceerde visie van Boxtel en Gestel wordt de indruk gewekt, dat gemeenten één of meerdere windmolens *moeten* plaatsen. Dit is onjuist. De RES beoogt een regionale aanpak, waarin op sommige plekken binnen de regio ruimte is voor grootschalige windturbines en op ander plekken juist niet.

Boxtel en Gestel hebben in hun visie alleen een technisch theoretische beschouwing uitgevoerd en hebben nagelaten om de landschappelijke afwegingskaders uit de RES te toetsen aan de locatie.

De keuze voor het Wilhelminapark gaat dan ook geheel in tegen de regionale strategie. Sterker nog in de RES-NOB wordt omstandig beargumenteerd waarom juist het Groene Woud moet worden uitgesloten van windenergie.

Volgens het RES-NOB wordt het Wilhelminapark omgeven door een onvervangbaar kleinschalig landschap en een aaneengesloten cluster van landgoederen met grote cultuurhistorische waarde zoals het Rijksmonument den Eikenhorst, Zegenwerp, Zegenrode, Venrode, Sparrenrijk, Beukenhorst en Bleijendijk. Daarnaast is er in dit gebied sprake van de onvervangbare natuur- en landschapskwaliteit van de beekdalen van de Essche stroom en de Dommel. Van de recreatieve waarde van het gebied in en om Wilhelminapark wordt dagelijks genoten door veel wandelaars.

Grote windturbines, zo waarschuwt het RES-NOB, transformeren het landschap totaal binnen een straal van 2 tot 3km en maken door hun buitenproportionele

maat de beleving van alle objecten en structuren in de omgeving totaal ondergeschikt. Dit is nog afgezien van de schade door geluidshinder, onrustige schaduwwerking, het effect s' nachts van de rode waarschuwingslichten en trillingen voor mens en natuur.

AANBEVELINGEN AAN DE GEMEENTEN.

- Boxtel , Gestel en Vught houdt U aan de zorgvuldige analyses en keuzen van de RES.NOB .

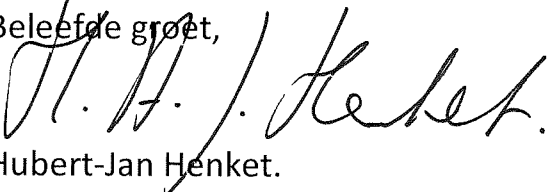
- Laat U niet verleiden tot overhaaste of slecht onderbouwde beslissingen die later onomkeerbaar blijken te zijn. Kijk niet alleen naar korte termijn gewin maar ook naar maatschappelijke kosten en baten op de lange termijn.

- Verleg de onrealistische streefdatum voor de lokale energie neutraliteit van 2030 naar 2040. Hierdoor wint U tijd om te profiteren van de snelle technologische ontwikkelingen die wereldwijd plaatsvinden (b.v. Waterstoffabricage en Thorium Gesmolten Zout Reactoren) en van groeiend maatschappelijk draagvlak.

- Ga in de tussentijd met man en macht aan de slag om met minder ingrijpende strategiën toch het doel te bereiken (geothermisch warmtenet, zonnepanelen op alle beschikbare daken, woning isolatie, bewustwording van energie consumptie, onttrekking van CO2 door aanplant van loofbomen etc.).

- Verwerf draagvlak onder de bewoners. Het gaat er niet alleen om CO2 uitstoot te verminderen, maar ook om een maximale bijdrage te leveren aan onze omgevingskwaliteit.
Zoals het rapport "Via Parijs" van het College van Rijksadviseurs stelt:
"Bewoners moeten vanaf het begin af aan worden betrokken bij het ontwerp en de besluitvorming in de RES ". Met interactieve ontwerp-ateliers en ontwerpend onderzoek kunnen zij effectief participeren en het noodzakelijke maatschappelijk draagvlak creëren. Zonder draagvlak geen resultaat!

Beleefde groet,

Hubert-Jan Henket.